

Cesta lásky k viere

Medzi príbeh zatknutia Petra a Jána (Sk 4,1-30) a následného zatknutia apoštolov, so zázračným oslobodením (Sk 5,17-20), sv. Lukáš vkladá obraz života jeruzalemského kresťanského spoločenstva (Sk 4,32-5,16). Evanjelista podčiarkuje harmóniu, ktorá tam vládla a spontánnu štýl bratstva, ktorý charakterizoval ich vzťahy (**Sk 4,32-35**). Chce totiž ukázať, ako bol život veriacich od Veľkej noci skutočne 'iný', čo sa dialo v milosti Ducha, ktorý inšpiroval srdcia a činy a pobádal prvé komunity, aby rástli v láske k blížnemu.

Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu: srdce je vitálnym centrom a duša je najhlbším vitálnym princípom, v ktorom je umiestnený Duch Boží. Spoločne označujú celého človeka, spoločenstvo ľudí, ktorí medzi sebou žijú v rovnakom vzťahu, aký existuje medzi Bohom Otcom a jeho Synom Ježišom Kristom, spojení Duchom Svätým, láskou, ktorá vytvára putá bratstva ... *medzi nimi nebolo núdzneho:* svedectvo o zmŕtvychvstaní zodpovedá materiálnemu zdieľaniu majetkov, ktoré nemajú žiadnu hodnotu v porovnaní so sľúbeným večným dobrom (Mt 25,21). Svedkami vzkriesenia sú bratia a sestry v núdzi a pomáhať im, je slúžiť vzkriesenému Kristovi prítomnému v nich (Mt 25,34). Boh, bohatý na milosrdenstvo, sa stal chudobným, aby sa mohol stať márnotrpným v láske a štedrým v službe ... *na všetkých spočívala veľká milosť* (χάρις τε μεγάλη), milosť Božia, lebo kto je vštepovaný do Krista, žije božský život už na zemi (Mk 16,20; Lk 10,17; Mt 28,10; Jn 6,56; 14,20; 15,4; 17,21).

Apoštol Ján pripomína svojej komunite (**1Jn 5,1-6**), a zároveň aj nám, že nie sme len produktom diela božích rúk, ale ovocím tvorivého činu toho, kto miluje a je zdrojom lásky. Táto láska však nie je jednosmerná, lebo keď prijímame Božiu lásku a milujeme Boha, nemôžeme konať inak ako milovať svojich bratov a sestry. Vzájomná láska je najkrajším svedectvom Božej zachraňujúcej lásky. Prikázania sú cestou k pravému spoločenstvu s Bohom a s blížnymi, a ich zachovávanie je spôsob, ako vyjadriť túto Božiu lásku. Lebo nie je ten, kto sa nechá obsluhovať, ale ten, kto slúži a dáva svoj život za iných, a bez rozdielu, tak ako Ježiš, skutočne miluje a je Božím dieťaťom.

Príbeh z evanjelia sv. Jána (**Jn 20,19-31**) je rozdelený na dve scény umiestnené v priebehu týždňa: v. 19-23 rozprávajú o stretnutí spoločenstva učeníkov so Zmŕtvychvstalým, a v. 24-29 oznamujú zjavenie sa Tomášovi spolu s ostatnými apoštolmi na ôsmy deň Veľkej noci.

Tento príbeh učeníkov vo večeradle je podobný tomu z minulej nedele (epizóda Magdalény), ale zatiaľ čo Zmŕtvychvstalý povedal Márii: „Vystupujem k môjmu Otcovi“ (Jn 20,17), v zjavení učeníkom sa predpokladá, že Ježiš už vystúpil k Otcovi a stal sa „cestou“ k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi, môjmu Bohu a vášmu Bohu. Márii Magdaléne sa Ježiš zjavil v záhrade ako jednoduchý človek (záhradník), vo večeradle sa predstavuje s božskou autoritou - „keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred“ (v. 19).

Ján začína rozprávanie časovým údajom „večer v ten istý prvý deň v týždni“ (v. 19), spájajúc ranné udalosti (Jn 20,1) s udalosťami večera v jediný deň vzkriesenia.

V prvom rade sa Zmŕtvychvstalý predstavuje pozdravom svojich nasledovníkov darom pokoja, po ktorom nasleduje predstavenie znakov umučenia (v. 20): Ježiš im ukazuje svoje ruky prebodnuté klincami a prebodnutý bok, z ktorého tiekla krv a voda (Jn 19,34). Jeho ranené ruky sa znovu otvárajú, aby privítali spoločenstvo učeníkov, jeho prebodnutý bok nie je pečaťou smrti (Jn 19,33), ale skôr duchovným prameňom života: jeho prítomnosť je teraz istotou víťazstva života nad smrťou. *Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána:* tí, ktorí boli v smútku a strachu (16,20-22; 20,19), sú teraz plní radosti (20,20). Evanjelista podčiarkuje prechod od pocitu strachu (v. 19) k radosti (v. 20): ide o rovnaký proces zjavenia, ktorý predtým zažila Magdaléna. Pochybnosti, starch a smútok sprevádzaný slzami, sa pri stretnutí so Zmŕtvychvstalým premenili na radosť. V tomto najvyššom momente zjavenia Zmŕtvychvstalý posielal učeníkov do sveta (v. 21), ako jeho poslal Otec (Jn 1,18; 10,17-18).

Ježiš na nich „dýchne“ (v. 22) a dáva im Ducha Svätého, ktorý premieňa život učeníkov na nové stvorenie. Ako v príbehu Genezis, Boh stvoril človeka na svoj obraz a dal mu dych života (Gn 2,7), tak aj dych Zmŕtvychvstalého uvádza kresťanskú komunitu do tajomstva trojičného života. Prijatím dychu života sa učeníci stávajú „príbytkom Otca a Syna“ (Jn 15,4-6; 6,56). Tento Duch s nimi zostane navždy (14,16), pripomenie im všetko, čo Ježiš povedal (15,26), uvedie ich do celej pravdy (16,13) a zjaví im slávu Syna, v ktorom sa zjavil Otec (1,18).

V. 24 otvára druhú scénu dnešnej pasáže, ktorej dominuje postava apoštola Tomáša, ktorý je „jeden z Dvanástich“ a neverí ostatným, ktorí hovoria, že videli Pána. Ale o osem dní neskôr, vzkriesený Ježiš opäť prichádza (v. 26), a oslovuje Tomáša (v. 27): *Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!* Ježiš volá neveriaceho apoštola menom, ako to urobil pre Máriu. Tomáš pochopí, že jeho „potreba veriť“ sa nemôže zastaviť pri ľudských znakoch, ale musí sa ponoriť do „tajomstva“ transcendentnej Božej Lásky! A z nej vychádza najkrajšie vyznanie viery v celom Novom zákone: „Pán môj a Boh môj“ (v. 28). Ježiš toto stretnutie premieňa na budúce učenie: „*blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili*“ (v. 29). Viera vo vzkriesenie sa netýka ani tak života po smrti, ale skôr možnosti prežiť každú situáciu (aj tú najnegatívnejšiu) pozitívnym spôsobom. Evanjelista tu chce poukázať na to, že nie je potrebné vidieť, aby sme uverili. Je potrebné „*veriť*“!

Tomáš, známy ako Didymus, je naše dvojča. Skrze neho je rozprávaný náš boj o vieru vo Zmŕtvychvstalého. Akoby v tomto príbehu Ježiš hovoril jemu, a aj nám: *Prestaňte sa pozerat' na seba, pozerajte na „moje“ ruky a môj bok! Pozerajte na znaky lásky! Nehľadieť na seba, ale na Pána je cesta, ktorú Zmŕtvychvstalý ukazuje Tomášovi, aby znovu objavil vieru, a spoločenstvo so svojimi bratmi. Je to cesta, ako prekonať každé rozdelenie. Naše spoločenstvá – rodiny – komunity nepotrebujú stratégie, dohody či kompromisy, ale musíme náš pohľad odvrátiť ho od seba, nášho sebeckva a egoizmu a našej nevery a preorientovať ho na zmŕtvychvstalého Krista a našich bratov a setry!*